

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 8, 2024

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:307](#) 05-03-2024

Niet-ontvankelijkheid hoger beroep ondanks grieven.

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:308](#) 05-03-2024

Vervolging artikel 272 Sr op klacht?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:286](#) 27-02-2024

Kan een rechtspersoon worden aangemerkt als verdachte van mishandeling en een beroep doen op het verschoningsrecht?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:269](#) 27-02-2024

Moet het adres dat is genoemd in 'bevel schorsing overleveringsbewaring' van de rechter-commissaris, dat bij cassatieschriftuur is gevoegd, worden aangemerkt als verblijfplaats van betrokkene als bedoeld in artikel 36e lid 1 sub b onder 2 Sv?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:270](#) 27-02-2024

Had het afschrift van de dagvaarding in hoger beroep moeten worden verzonden naar het bij het eerste politieverhoor en in volmacht tot instellen van het hoger beroep opgegeven adres van verdachte in Roemenië?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:268](#) 27-02-2024

Heeft de rechtbank miskend dat sprake is van klaagschrift als bedoeld in artikel 552ab Sv?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2024:261](#) 27-02-2024

Heeft het hof het alternatief aangevoerde scenario op een correcte wijze verworpen?

RECHTSPRAAK

Vervolging artikel 272 Sr op klacht?

Vervolging artikel 272 Sr op klacht?

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie medeplegen van een opzettelijke schending van een wettelijke geheimhoudingsplicht is bewezen verklaard, onder meer over het oordeel van het hof dat voor de vervolging geen klacht is vereist als bedoeld in artikel 272 lid 2 Sr.

De uitspraak van het hof houdt onder meer in dat de advocaat-generaal zich kort gezegd op het standpunt heeft gesteld dat medeverdachte het Bibob-advies heeft gedeeld met een journalist om het handelen van de gemeente aan de kaak te stellen en niet om derden te schaden. Het ten laste gelegde feit is niet gericht tegen bepaalde personen. Om die reden is geen sprake van het klachtvereiste, zoals bedoeld in artikel 272 lid 2 Sr.

De raadvrouw heeft kort gezegd aangevoerd dat ingevolge artikel 272 lid 2 Sr voor vervolging van onderhavige feit een klacht nodig is van degene die door het schenden van het voorschrift, het geheim houden van het advies, wordt geraakt. Een dergelijke klacht ontbreekt. Derhalve dient het openbaar ministerie niet-ontvankelijk te worden verklaard in de strafvervolging van verdachte.

Het hof is van oordeel dat in dit geval geen sprake is van een klachtvereiste. Het motief van medeverdachte om het Bibob-advies te delen is niet relevant voor het klachtvereiste. Indien het schenden van de geheimhoudingsplicht tegen een bepaald persoon is gepleegd, wordt het slechts vervolgd op de klacht van diegene. Echter, de geheimhoudingsplicht ingevolge artikel 28 Wet Bibob dient een breder belang dan alleen de bescherming van derden. De geheimhoudingsplicht raakt in dit geval ook het algemeen belang, namelijk dat het doel van de Wet Bibob beter wordt gediend in geval instanties en personen die informatie verstrekken aan de opstellers van het advies ervan uit kunnen gaan dat die informatie vertrouwelijk blijft. Het hof verwerpt het verweer van de raadvrouw.

Het hof is van oordeel dat wettig en overtuigend bewezen kan worden verklaard dat verdachte

zich schuldig heeft gemaakt aan het medeplegen van een opzettelijke schending van een wettelijke geheimhoudingsplicht. Het hof heeft daarbij acht geslagen op de gebezigde bewijsmiddelen.

Het hof haalt artikel 28 lid 1 en lid 2 onder a Wet Bibob aan en overweegt dat de aangever onder meer heeft verklaard dat hij Bibob-coördinator binnen de gemeente Zwolle is. Op 6 juni 2018 werd door de verdachte een vergunning aangevraagd op grond van de Drank- en Horecawet voor café. Aan de verdachte (aanvrager) werd medegedeeld dat het Landelijke Bureau Bibob om advies zou worden gevraagd. Het advies werd op 15 januari 2019 uitgebracht. Op grond van artikel 28 lid 1 Wet Bibob rust op dat advies een geheimhoudingsplicht. Verstrekking aan anderen is slechts mogelijk op grond van het tweede lid van het artikel. Aanvrager kreeg het gehele advies. Op het document dat aanvrager kreeg stond dat geheimhouding van toepassing was.

Op 29 maart 2019 stond er een artikel op de site van RTV Oost met de volgende tekst:

De uitslag van het cruciale onderzoek is nu bekend. RTV Oost heeft het vertrouwelijke rapport ingezien. Voornaamste conclusie van het Bibob-rapport is dat de verdachte bedrijven – behalve het café ook zijn beveiligingsbedrijf – niet in verband kunnen worden gebracht met strafbare feiten. Toch weigert de gemeente Zwolle om de voor de verdachte onmisbare drank- en horecavergunning af te geven. De gemeente wil vanwege de privacy niet reageren op de inhoud van het Bibob-onderzoek. De Bibob-onderzoekers wijzen de gemeente wel op de contacten van de verdachte. Het gaat hierbij om twee van zijn medewerkers en een investeerder die in het verleden zijn veroordeeld.

Volgens de aangever wordt met de laatste zin de kern van het Bibob-advies geciteerd en kun je dit alleen weten als je het advies hebt ingezien of met iemand hebt gesproken die kennis heeft van het advies.

Door het openbaar ministerie is besloten het Bibob-advies niet op te nemen in het dossier vanwege de privacygevoelige gegevens van derden daarin. Desondanks is het hof van oordeel dat kan worden vastgesteld dat medeverdachte informatie uit het Bibob-advies heeft gedeeld met journalist van RTV Oost. Medeverdachte heeft verklaard dat hij wist dat op het Bibob-advies een geheimhoudingsplicht rustte en dat hij het Bibob-advies opzettelijk heeft gedeeld met de journalist van RTV Oost om het handelen van de gemeente aan de kaak te stellen. Gelet hierop, de aangifte van aangever en de tekst van het artikel kan worden vastgesteld dat hetgeen in het artikel van RTV Oost is terechtgekomen uit het geheime Bibob-advies afkomstig is.

De advocaat-generaal heeft zich kort gezegd op het standpunt gesteld dat uit het dossier niet

blijkt dat de personen over wie informatie is gedeeld toestemming hebben gegeven om de informatie te delen met derden. Bovendien is het delen van het Bibob-advies op zich al verboden op grond van artikel 28 Wet Bibob in samenhang met artikel 272 Sr. De wederrechtelijkheid van het feit wordt door een eventuele toestemming niet ontnomen.

De raadvrouw heeft kort gezegd aangevoerd dat de personen over wie informatie is gedeeld aan medeverdachte toestemming hebben gegeven de informatie te mogen delen. Deze toestemming ontnemt de wederrechtelijkheid aan het handelen van medeverdachte. Dit dient voor verdachte te leiden tot ontslag van alle rechtsvervolging.

Het hof is van oordeel dat de geheimhoudingsplicht in dit geval niet alleen ziet op de schending van privacy van derden, maar ook in dienst staat van het publieke belang. De wederrechtelijkheid van het handelen van verdachte wordt derhalve niet weggenomen door de (eventuele) toestemming van degene over wie informatie is gedeeld.

De Hoge Raad overweegt dat bij de beoordeling van de klacht artikel 272 Sr en artikel 28 lid 1 Wet Bibob van belang zijn. De Hoge Raad haalt genoemde bepalingen aan en haalt vervolgens de relevante passages uit de wetsgeschiedenis van het wetsvoorstel dat heeft geleid tot de Wet van 20 juni 2002, *Stb.* 2002, 347, houdende regels inzake de bevordering van integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur met betrekking tot beschikkingen of overheidsopdrachten (Wet Bibob) (*Kamerstukken II* 1999/2000, 26883, nr. 3, p. 24-29, p. 74-76.) aan.

De Hoge Raad overweegt dat de geschiedenis van de totstandkoming van artikel 272 lid 2 Sr onder meer inhoudt dat in het oorspronkelijke regeringsontwerp artikel 291 Sr de voorloper was van artikel 272 Sr en de bepaling die uiteindelijk artikel 273 Sr geworden is, was genummerd als artikel 292. Na deze beide bepalingen was in artikel 293 Sr het klachtvereiste geregeld. Dat werd als volgt toegelicht:

‘De publieke actie is doorgaans onafhankelijk van den privaten wil. Vervolging ambtshalve is dus regel, afhankelijkheid der vervolging van den wil van hem tegen wien het misdrijf is gepleegd, een zeldzame uitzondering, omdat het ontwerp daarvoor als eenige grond erkent de mogelijkheid, dat het bijzonder belang groter nadeel lijdt door het instellen dan het openbaar belang door het niet-instellen der strafactie. Misdrijven alleen op klagte vervolgbaar zijn alzoo, volgens het ontwerp, geene andere dan schending van het regt van domicilie (...), openbaring van geheimen, indien het misdrijf tegen een bepaald persoon gepleegd is (art. 293 (...)).’ (H.J. Smidt, *Geschiedenis van het Wetboek van Strafrecht*, deel I, 1891, p. 493 (memorie van toelichting bij titel VII, Indiening en intrekking der klachte bij misdrijven alleen op klachte vervolgbaar).)

en

‘De vervolging is, volgens art. 293, alléén dan afhankelijk van eene voorafgaande klagte, wanneer het misdrijf tegen een bepaald persoon gepleegd is, dus altijd in de gevallen van art. 292. Daarentegen staat, bij overtreding van art. 291, dewijl door de openbaring van het geheim het publiek belang wordt geschonden, in den regel de vervolging ambtshalve open.’ (H.J. Smidt, *Geschiedenis van het Wetboek van Strafrecht*, deel II, 1891, p. 425).

De Hoge Raad overweegt dat het hof vastgesteld heeft dat het in de tenlastelegging bedoelde ‘BIBOB-advies’ vertrouwelijke gegevens bevat met betrekking tot derden – te weten gegevens over veroordelingen van twee medewerkers van de verdachte en een investeerder – en dat de verdachte en de medeverdachte dit advies aan een journalist hebben verstrekt. Op grond daarvan heeft het hof geoordeeld dat de verdachte een geheim dat hij uit hoofde van artikel 28 lid 1 Wet Bibob verplicht was te bewaren, heeft geschonden. Het hof heeft geoordeeld dat voor de vervolging van de verdachte voor dit feit geen klacht als bedoeld in artikel 272 lid 2 Sr was vereist. In dat verband heeft het hof overwogen dat een schending van de in artikel 28 lid 1 Wet Bibob bedoelde geheimhoudingsplicht ook het algemeen belang raakt, in die zin dat het doel van de Wet Bibob beter wordt gediend als instanties en personen die informatie verstrekken aan de opstellers van een Bibob-advies ervan uit kunnen gaan dat die informatie vertrouwelijk blijft.

De Hoge Raad oordeelt dat dat oordeel – waarin besloten ligt dat met de openbaring van deze informatie een publiek belang wordt geschonden dat prevaleert boven het belang van de persoon tegen wie het feit is gepleegd – mede gelet op de wetsgeschiedenis van artikel 272 Sr en van de Wet Bibob, geen blijk geeft van een onjuiste rechtsopvatting.

J.H.J. Verbaan, maart 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:308

Zaaknummer: 21/02673

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en C.N. Dalebout

Advocaten: R.J. Baumgardt en S. van den Akker

Wetsartikelen: 272 Sr en 28 Wet Bibob

RECHTSPRAAK

Niet-ontvankelijkheid hoger beroep ondanks grieven.

Niet-ontvankelijkheid hoger beroep ondanks grieven.

Wenk

De verdediging klaagt namens de verdachte, ten aanzien van wie het voorhanden hebben van alarm-/startpistool en knalpatroon bij verstek is bewezen verklaard, over de niet-ontvankelijkverklaring van de verdachte door het hof in het hoger beroep. Het hof heeft de verdachte – bij verstek – niet-ontvankelijk verklaard en daartoe overwogen dat de verdachte geen schriftuur met grieven tegen het vonnis heeft ingediend. Hij is niet ter terechtzitting in hoger beroep verschenen en heeft zijn – wel verschenen – raadvrouw niet gemachtigd om namens hem de verdediging te voeren, zodat evenmin mondeling bezwaren tegen het vonnis zijn opgegeven.

Het hof ziet ambtshalve geen redenen voor een inhoudelijke behandeling van de zaak in hoger beroep. Daarom zal de verdachte, gelet op het bepaalde in artikel 416 lid 2 Sv, niet-ontvankelijk worden verklaard in het hoger beroep.

De Hoge Raad overweegt dat zich bij de stukken een appelschriftuur bevindt waarop een barcodesticker is aangebracht. Blijkens de datumstempel rechtsboven op deze appelschriftuur is het stuk op 12 januari 2022 door de griffie van de rechtbank Rotterdam ontvangen. Dit stuk houdt onder meer in:

‘APPELSCHRIFTUUR

Edelachtbare Heer / Vrouwe,

Op 4 januari 2022 is namens cliënt hoger beroep ingesteld tegen het vonnis van de Politierechter van 21 december 2021. Bijgaand treft u een kopie aan van de akte instellen rechtsmiddel. Hiermede stel ik mij als raadsman van cliënt in de strafzaak in hoger beroep. Cliënt heeft mij uitdrukkelijk gemachtigd onderhavige appelschriftuur in te dienen. De grieven van cliënt tegen het vonnis van de Politierechter houden in dat cliënt stelt onschuldig te zijn aan het aan hem verweten feit. Ten onrechte heeft de Rechtbank geoordeeld dat het ten

laste gelegde feit wettig en overtuigend kan worden bewezen. Evenmin is cliënt het eens met de hoogte van de hem opgelegde straf en de toewijzing van de vordering tenuitvoerlegging.

Met vriendelijke groet,

A.G. (Bram) de Jong

Advocaat

Bijlage: akte instellen hoger beroep'

De Hoge Raad oordeelt dat, gelet hierop, het oordeel van het hof dat door of namens de verdachte geen schriftuur houdende grieven ingediend is en dat de verdachte mede daarom op de voet van artikel 416 lid 2 Sv niet-ontvankelijk wordt verklaard in het hoger beroep, niet zonder meer begrijpelijk is.

J.H.J. Verbaan, maart 2024

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 05-03-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:307

Zaaknummer: 23/00477

Rechters: V. van den Brink, C. Caminada en F. Posthumus

Advocaten: A.G. de Jong

Wetsartikelen: 416 Sv en 26 WWM

RECHTSPRAAK

Heeft het hof het alternatief aangevoerde scenario op een correcte wijze verworpen?

Heeft het hof het alternatief aangevoerde scenario op een correcte wijze verworpen?

Het cassatiemiddel klaagt over de wijze waarop het hof een door de verdediging geschetst alternatief scenario heeft verworpen.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in ECLI:NL:PHR:2024:86 en volgen uit de volgende overwegingen:

‘Voor de bewijsmiddelen en bewijsoverwegingen van het hof verwijs ik naar (de bijlage bij) het bestreden arrest. Hier is sprake van een geval waarin het hof tot een veroordeling is gekomen voor feiten waarvan de verdachte door de rechtbank was vrijgesproken, terwijl in cassatie wordt geklaagd over de bewezenverklaring. Vergelijking van het vonnis van de rechtbank en het arrest van het hof leert, dat de rechtbank voor de feiten 1 en 3 wel enig bewijs aanwezig achtte voor de tenlastegelegde handelingen, maar oordeelde dat dit had plaatsgevonden buiten de tenlastegelegde periode. In hoger beroep is de tenlastegelegde periode door een wijziging van de tenlastelegging uitgebreid, waarna het hof tot een veroordeling is gekomen. Wat betreft feit 2, heeft de rechtbank de vrijspraak onder andere gemotiveerd met de overweging dat niet kan worden vastgesteld dat op een filmpje van seksuele handelingen het slachtoffer, [slachtoffer], te zien is. In hoger beroep is een aanvullend proces-verbaal aan het dossier toegevoegd waarin het slachtoffer verklaart zich op dit filmpje te herkennen. Het hof heeft dit proces-verbaal mede ten grondslag gelegd aan de bewezenverklaring van feit 2. In die zin lijken de oordelen van de rechtbank en het hof minder ver uit elkaar te liggen dan men op het eerste gezicht zou denken.

2.3 In het middel worden twee sporen bewandeld. De eerste is dat het hof de verklaring van de verdachte ter zitting in eerste aanleg over “zijn kant van het verhaal” onterecht heeft aangemerkt als een betrouwbaarheidsverweer met betrekking tot de verklaringen van het slachtoffer in plaats van als een alternatief scenario. Had het hof dit wel gedaan, dan had het, aldus de steller van het middel, als toets moeten aanleggen “of het geschetste alternatieve

scenario van de verdachte wordt uitgesloten door de bewijsmiddelen die zich in het dossier bevinden en daarmee onvoldoende aannemelijk is geworden.” Een tweede (alternatieve) klacht die ik in het middel lees, is dat het hof “onvoldoende concludent” zou hebben gemotiveerd om welke reden het “het scenario van aangeefster / het OM” heeft gevolgd en niet dat van de verdachte.

2.4 Als uitgangspunt heeft te gelden dat ingeval een verdachte het hem tenlastegelegde bestrijdt met een alternatieve lezing van de gebeurtenissen, die niet met een bewezenverklaring zou stroken, de rechter – indien hij tot een bewezenverklaring komt – die aangedragen alternatieve gang van zaken zal moeten weerleggen (vgl. HR 16 maart 2010, ECLI:NL:HR:2010:BK3359). Het hof heeft hetgeen de verdediging in hoger beroep heeft aangevoerd kennelijk niet gezien als een beroep op een dergelijke alternatief scenario. Deze aan de feitenrechter voorbehouden uitleg van het gevoerde verweer acht ik niet onbegrijpelijk en in (de toelichting van) het middel wordt ook niet uiteengezet waarom dat wel het geval zou zijn. Volstaan wordt – naar de kern bezien – met een citaat van twee pagina’s van het proces-verbaal van de zitting in eerste aanleg (hetgeen een weergave betreft van wat aldaar door de verdachte is verklaard en waarin in feite niet meer is te lezen dan de blote ontkenning door de verdachte, dat de verdachte zich op zijn zwijgrecht beroept of zegt iets niet te weten) en een verwijzing naar een referentie aan dit “scenario” door de raadsman van de verdachte in zijn pleitnota in hoger beroep (bestaande uit een samenvatting van de verklaringen van aangeefster en dezelfde blote ontkenningen van de verdachte). De vraag zou zelfs kunnen worden gesteld of in het middel en de toelichting daarop, een stellige en duidelijke klacht wordt geformuleerd over waar het in de motivering van het hof aan schort.’

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:261

Zaaknummer: 22/04056

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: T. de Heer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank miskend dat sprake is van klaagschrift als bedoeld in artikel 552ab Sv?

Heeft de rechtbank miskend dat sprake is van klaagschrift als bedoeld in artikel 552ab Sv?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer dat de rechtbank heeft miskend dat sprake was van een klaagschrift als bedoeld in artikel 552ab Sv.

De rechtbank heeft het klaagschrift dat strekt tot teruggave van de auto en het geldbedrag aan de klagers, opgevat als een klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv. Dat oordeel is onjuist nu de rechtbank ervan is uitgegaan dat die auto en dat geldbedrag onderdeel zijn van een op de voet van artikel 74 Sr tussen [betrokkene 1] en de officier van justitie afgesloten transactie om strafvervolgung te voorkomen. Uit artikel 552ab Sv zoals dat luidde tot de inwerkingtreding van de Wet OM-afdoening, in samenhang met de overgangsbepaling in artikel XI van die wet, volgt dat artikel 552ab Sv ook in gevallen als dit van toepassing is gebleven (vgl. HR 29 maart 2022, ECLI:NL:HR:2022:457). Dat brengt met zich dat de rechtbank het klaagschrift had moeten opvatten als een klaagschrift in de zin van die bepaling. De termijn voor het indienen van zo'n klaagschrift is – kort gezegd – niet later dan drie maanden nadat de (gewezen) verdachte of de veroordeelde heeft voldaan aan de gestelde voorwaarden van de transactie om strafvervolgung te voorkomen, dan wel de klager daarmee bekend is geworden. De rechtbank heeft daarom het klaagschrift ten onrechte niet-ontvankelijk verklaard op de – aan artikel 552a Sv ontleende – grond dat het is ingediend op een tijdstip waarop drie maanden zijn verstreken sinds de vervolgde zaak tot een eind is gekomen.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, slaagt het. Dat brengt mee dat bespreking van het restant van het cassatiemiddel niet nodig is.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:268

Zaaknummer: 23/00214

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en A.E.M. Röttgering

Advocaten: J. Kuijper en M.W. Stoet

Wetsartikelen: 552ab Sv

RECHTSPRAAK

Had het afschrift van de dagvaarding in hoger beroep moeten worden verzonden naar het bij het eerste politieverhoor en in volmacht tot instellen van het hoger beroep opgegeven adres van verdachte in Roemenië?

Had het afschrift van de dagvaarding in hoger beroep moeten worden verzonden naar het bij het eerste politieverhoor en in volmacht tot instellen van het hoger beroep opgegeven adres van verdachte in Roemenië?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep geldig is betekend (uitgereikt). Daartoe wordt aangevoerd dat geen afschrift van de dagvaarding in hoger beroep is verzonden naar het adres van de verdachte in Roemenië dat namens haar is opgegeven in de schriftelijke bijzondere volmacht tot het instellen van hoger beroep.

Als op grond van het daartoe ingestelde onderzoek als vaststaand kan worden aangenomen dat de verdachte niet is ingeschreven in de BRP, niet in Nederland is gedetineerd en van hem ook niet een feitelijke woon- of verblijfplaats in Nederland, maar wel een adres in het buitenland bekend is, vindt – zoals volgt uit artikel 36e lid 3 Sv – de betekening van de dagvaarding plaats door toezending van de dagvaarding hetzij rechtstreeks aan het laatst bekende adres van de verdachte in het buitenland, hetzij door tussenkomst van de bevoegde buitenlandse autoriteit of instantie en, voor zover een verdrag van toepassing is, met inachtneming van dat verdrag. Door die toezending is de dagvaarding rechtsgeldig betekend. (Vgl. HR 12 maart 2002, ECLI:NL:HR:2002:AD5163, r.o. 3.19.)

Gelet hierop en in aanmerking genomen dat (i) de uitreiking van de dagvaarding in hoger beroep op 28 oktober 2021 heeft plaatsgevonden aan een medewerker van het openbaar ministerie omdat de woon- of verblijfplaats van de verdachte niet bekend is, (ii) de dagvaarding op 2 en 8 november 2021 tevergeefs is aangeboden op het (eerder opgegeven) adres [a-straat 1] in [plaats], met de vermelding in de akte dat de geadresseerde niet (meer) op

dat adres woont, terwijl (iii) uit het proces-verbaal van verhoor van de verdachte door de politie en uit de door een advocaat verstrekte schriftelijke bijzondere volmacht tot het instellen van hoger beroep kan worden afgeleid dat van de verdachte op het moment van betekening een adres in Roemenië bekend was, en (iv) niet blijkt dat de dagvaarding op grond van artikel 36e lid 3 Sv is verzonden naar dit adres van de verdachte in het buitenland, is het oordeel van het hof dat de dagvaarding in hoger beroep rechtsgeldig is betekend, niet toereikend gemotiveerd. De Hoge Raad zal de betekening van de dagvaarding in hoger beroep nietig verklaren.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:270

Zaaknummer: 21/05396

Rechters: M.J. Borgers, A.E.M. Röttgering en M. Kuijer

Advocaten: P.D. Popescu

Wetsartikelen: 36e Sv

RECHTSPRAAK

Moet het adres dat is genoemd in ‘bevel schorsing overleveringsbewaring’ van de rechter-commissaris, dat bij cassatieschriftuur is gevoegd, worden aangemerkt als verblijfplaats van betrokkene als bedoeld in artikel 36e lid 1 sub b onder 2 Sv?

Moet het adres dat is genoemd in ‘bevel schorsing overleveringsbewaring’ van de rechter-commissaris, dat bij cassatieschriftuur is gevoegd, worden aangemerkt als verblijfplaats van betrokkene als bedoeld in artikel 36e lid 1 sub b onder 2 Sv?

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat de oproeping van de betrokkene voor de terechtzitting in hoger beroep van 24 januari 2022 rechtsgeldig is betekend.

Op grond van de in cassatie overgelegde kopie van het bevel van de rechter-commissaris van 24 november 2021 – aan de herkomst en betrouwbaarheid waarvan in redelijkheid niet hoeft te worden getwijfeld – moet bij de beoordeling van het cassatiemiddel ervan worden uitgegaan dat in deze zaak, toen de oproeping voor de terechtzitting in hoger beroep van 24 januari 2022 werd betekend, het adres [c-staat 1] in [plaats] als verblijfplaats van de betrokkene in de zin van artikel 36e lid 1 aanhef en onder b sub 2° Sv had te gelden en dat dus, achteraf gezien, de aanbidding van de oproeping op dat in het bevel van de rechter-commissaris genoemde adres had moeten plaatsvinden. Die aanbidding heeft echter niet plaatsgevonden. Gelet hierop is het oordeel van het hof dat de oproeping van de betrokkene voor de terechtzitting in hoger beroep van 24 januari 2022 rechtsgeldig is betekend, onjuist.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:269

Zaaknummer: 22/00312

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en F. Posthumus

Advocaten: M.P.M. Balemans

Wetsartikelen: 36e Sv

RECHTSPRAAK

Kan een rechtspersoon worden aangemerkt als verdachte van mishandeling en een beroep doen op het verschoningsrecht?

Kan een rechtspersoon worden aangemerkt als verdachte van mishandeling en een beroep doen op het verschoningsrecht?

Beoordeling van het eerste middel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de klaagster – een rechtspersoon die een supermarkt exploiteert – niet kan worden aangemerkt als verdachte van de mishandeling waarvan [betrokkene 1] (bestuurder en aandeelhouder van de klaagster) en [betrokkene 2] (teamleider bij de klaagster) worden verdacht.

Als – zoals in dit geval – een opsporingsambtenaar een vordering als bedoeld in artikel 126nda Sv heeft gedaan tot het verstrekken van camerabeelden, kan de belanghebbende op grond van artikel 552a Sv beklag doen tegen die vordering, tegen de kennisneming en/of het gebruik van de betreffende gegevens dan wel een verzoek doen tot vernietiging daarvan. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat deze mogelijkheid ook openstaat als degene tegen wie de betreffende vordering is gericht daaraan al heeft voldaan. Zo'n beklag verhindert niet dat die gegevens in beginsel al worden gebruikt voor het opsporingsonderzoek.

Het onderzoek in raadkamer naar aanleiding van het klaagschrift als bedoeld in artikel 552a Sv heeft een summier karakter. Dat betekent dat van de beklagrechter niet kan worden verlangd dat hij ten gronde in de mogelijke uitkomst van een nog te voeren strafzaak treedt. Daarvoor is in de beklagprocedure geen plaats omdat ten tijde van zo'n procedure veelal het dossier, zoals dat uiteindelijk aan de zittingsrechter in de strafzaak zal worden voorgelegd, nog niet compleet is en omdat voorkomen moet worden dat de beklagrechter vooruitloopt op het in de strafzaak te geven oordeel. (Vgl. HR 12 februari 2013, ECLI:NL:HR:2013:BV3004.)

Als het klaagschrift is gericht tegen een vordering tot het verstrekken van gegevens en de klager zich daarbij op het standpunt stelt dat de vordering niet tot hem mocht worden gericht omdat hij kan worden aangemerkt als verdachte, kan de beklagrechter – gelet op het

summiere karakter van het onderzoek in raadkamer – in beginsel zonder zelf in een beoordeling van dit punt te treden, oordelen dat de vordering wel aan de klager mocht worden gedaan als de officier van justitie mededeelt dat de klager in de betreffende strafzaak niet als verdachte is aangemerkt.

Volgens de beschikking van de rechtbank heeft de officier van justitie verklaard dat de klaagster niet als verdachte is aangemerkt. Tegen deze achtergrond en in het licht van wat hierboven is vooropgesteld, getuigt het oordeel van de rechtbank dat de vordering tot het verstrekken van camerabeelden niet aan een verdachte is gedaan, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt.

Beoordeling van het tweede middel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van de rechtbank dat de klaagster als rechtspersoon geen beroep kan doen op het verschoningsrecht dat voortvloeit uit artikel 126nda lid 2 Sv in samenhang met artikel 96a lid 3 aanhef en onder c Sv en artikel 219 Sv.

Op grond van artikel 126nda lid 2 Sv is artikel 96a lid 3 aanhef en onder c Sv in samenhang met artikel 219 Sv van overeenkomstige toepassing op de vordering tot het verstrekken van camerabeelden als bedoeld in artikel 126nda lid 1 Sv. Uit dit samenstel van bepalingen volgt dat degene tot wie zo'n vordering is gericht, niet verplicht is aan die vordering te voldoen als hij zichzelf daardoor zou blootstellen aan het gevaar van een strafrechtelijke vervolging. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, kan ook een rechtspersoon of een daarmee op grond van artikel 51 lid 3 Sr gelijk te stellen entiteit een beroep doen op artikel 126nda lid 2 Sv.

Dit leidt echter niet tot cassatie. Aan de persoon tot wie de vordering als bedoeld in artikel 126nda Sv is gericht komt slechts dan op grond van de hierboven vermelde bepalingen een beroep toe op het verschoningsrecht vanwege gevaar voor een strafrechtelijke vervolging als – mede in het licht van wat die persoon daartoe heeft aangevoerd – aannemelijk is dat hij zichzelf blootstelt aan dat gevaar door aan de vordering te voldoen. In de overwegingen ligt als niet onbegrijpelijk oordeel van de rechtbank besloten dat zij – ook in het licht van wat de klaagster daarover heeft aangevoerd – zo'n gevaar voor een strafrechtelijke vervolging van de klaagster voor de mishandeling waarvan [betrokkene 1] en [betrokkene 2] worden verdacht, niet aannemelijk acht.

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-02-2024

ECLI: ECLI:NL:HR:2024:286

Zaaknummer: 22/02487

Rechters: V. van den Brink, A.L.J. van Strien, T. Kooijmans, C.N. Dalebout en F. Posthumus

Advocaten: C.T. van Weerd

Wetsartikelen: 552a Sv, 219 Sv, 126nda Sv, 27 Sv, 96a Sv en 51 Sv